

Lekce 10: od 1. do 7. prosince

Cesta, pravda i život

Texty na tento týden: J 13,1–20; J 14,1–3; Da 7,27; J 14,5–11; J 1,14; Ko 1,16.17; J 5,38–40

Co bys odpověděl člověku, který říká, že v Boha nevěří, protože ho neviděl? „Já jsem cesta, pravda i život...“ Co z toho považuješ za nejdůležitější?

Chodíš rád s průvodcem, nebo raději sám? Proč?

Jak si v životě ověřuješ, co je pravda a co je lež?

Proč je dnes důležité mít někoho, kdo nám pomůže rozlišit pravdu a lež?

Jak ti Ježíš pomáhá v hledání smyslu života?

Základní verš

„Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl.“ (J 1,18)

Evangelium podle Jana je rozděleno na čtyři hlavní části: Prolog (J 1,1–18), Kniha znamení (J 1,19–12,50), Kniha slávy (J 13,1–20,31) a Epilog (J 21,1–25). V našich lekcích jsme se doposud zaměřovali zejména na první dvě části – Prolog a Knihu znamení. Prostřednictvím Ježíšových zázraků (znamení), rozhovorů a učení jsme si ukazovali, kdo je Ježíš. V následujících lekcích se přesuneme do třetí části – Knihy slávy.

Je zajímavé, že slavných sedm výroků „JÁ JSEM“ přemostňuje druhou a třetí část evangelia. Ježíš o sobě říká, že je „chléb života“ (J 6,35.41.48.51), „světlo světa“ (J 8,12; J 9,5), „dveře“ (J 10,7.9), „dobrý pastýř“ (J 10,11.14), „vzkříšení a život“ (J 11,25), „cesta, pravda i život“ (J 14,6) a „pravý vinný kmen“ (J 15,1.5).

Osnova lekce

Tento týden se zaměříme na 13. a 14. kapitolu Janova evangelia. Nejdříve se budeme věnovat smyslu Ježíšovy řeči na rozloučenou, na jejímž začátku se nachází důležitý příběh o tom, jak Ježíš umyl nohy svým učedníkům. Následně budeme studovat jeho prohlášení „*Já jsem ta cesta, pravda i život.*“

- J 13,1–20: Naučení o službě a pokoře (neděle)
- J 14,1–3: Zaslíbení Ježíšova návratu (pondělí)
- J 14,5–11: Ježíš jako „cesta, pravda a život“ (úterý)
 - J 1,14.17: Ježíš jako vtělená „pravda“ (středa)
 - J 5,37–40: Písmo jako svědectví o „pravdě“ (čtvrtek)

Neděle 1. prosince

„Dal jsem vám příklad“

Když jim umyl nohy a oblékl si svůj šat, opět se posadil a řekl jim: „Chápete, co jsem vám učinil? ¹³Nazýváte mě Mistrem a Pánem, a máte pravdu: Skutečně jsem. ¹⁴Jestliže tedy já, Pán a Mistr, jsem vám umyl nohy, i vy máte jeden druhému nohy umývat. ¹⁵Dal jsem vám příklad, abyste i vy jednali, jako jsem jednal já. ¹⁶Amen, amen, pravím vám, sluha není větší než jeho pán a posel není větší než ten, kdo ho poslal. ¹⁷Když to víte, blaze vám, jestliže to také činíte.“ (J 13,12–17)

Proč Ježíš umyl nohy svým učedníkům? Proč to nenechal na ně?

Co museli prožívat učedníci, když viděli svého Mistra, jak se ujímá práce, kterou běžně dělali otroci?

Proč Petr nechce Ježíši dovolit, aby mu umyl nohy?

Jak Ježíš na Petrovo odmítání reaguje?

Proč chce potom Petr umýt celý?

O jakém „vykoupání“ hovoří Ježíš v souvislosti s umýváním nohou?

K čemu nás Ježíš tímto činem vede? Co nás chce naučit?

Osobní studium

Ježíšova řeč na rozloučenou (J 13–17) poskytuje jeho učedníkům poučení o budoucnosti. Literární forma této řeči se podobá Mojžíšově rozloučení s Izraelity v Deuteronomiu, Jákobovu požehnání jeho dětem (Gn 47–49) nebo Davidovu poučení adresovanému Šalomounovi (1Pa 28–29). V souvislosti se svým odchodem Ježíš učedníky utěšuje a povzbuzuje. Dává jim zaslíbení o náhradě, která za něj přijde (Duch svatý; J 14–16). Předpovídá, že budou prožívat zármutek (J 15–16), a vybízí učedníky, aby zůstali věrní (J 15).

Přečti si text J 13,1–20. V čem spočívá důležitost popsané události?

Co se Ježíš prostřednictvím svého jednání snažil učedníky naučit?

J 13,1–11+18-20: *Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, aby z tohoto světa šel k Otcí; miloval své, kteří jsou ve světě, a prokázal svou lásku k nim až do konce. ²Když byli u večeře a ďábel již vložil do srdce Jidáše Išariotského, syna Šimonova, aby ho zradil, ³Ježíš vstal od stolu a vědom si toho, že mu Otec dal všechno do rukou a že od Boha vyšel a k Bohu odchází, ⁴odložil svrchní šat, vzal lněné plátno a přepásal se; ⁵pak nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat je plátnem, jímž byl přepásán. ⁶Přišel k Šimonu Petrovi a ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ ⁷Ježíš mu odpověděl: „Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš.“ ⁸Petr mu řekl: „Nikdy mi nebudeš mýt nohy!“ Ježíš odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ ⁹Řekl mu Šimon Petr: „Pane, pak tedy nejenom nohy, ale i ruce a hlavu!“ ¹⁰Ježíš mu řekl: „Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý. I vy jste čisti, ale*

ne všichni.“ ¹¹Věděl, kdo ho zradí, a proto řekl: Ne všichni jste čisti. ...
¹⁸Nemluvím o vás všech. Já vím, které jsem vyvolil. Ale má se naplnit slovo Písma: ‚Ten, který se mnou jí chléb, zvedl proti mně patu.‘ ¹⁹Říkám vám to již nyní předem, abyste potom, až se to stane, uvěřili, že já jsem to. ²⁰Amen, amen, pravím vám, kdo přijímá toho, koho pošlu, mne přijímá. A kdo přijímá mne, přijímá toho, který mě poslal.“

V této části světa v Ježíšových dnech lidé nosili sandály nebo chodili bosí. Na konci dne proto měli zaprášené a špinavé nohy. Bylo zvykem, že sluha nebo otrok myl nohy těm, kteří přicházeli do domu na jídlo. Ale v tu noc, kdy se Ježíš setkal s učedníky při posledním společném jídle před svým zatčením, nebyl na místě přítomen žádný sluha.

K překvapení všech vstal od večeře sám Ježíš a nohy jim umyl. Text J 13,4.5 krok za krokem popisuje, co všechno Ježíš udělal, když se chystal umýt učedníkům nohy. Tyto podrobnosti zdůrazňují úžasný čin pokory, který vykonal jejich milovaný Mistr.

Záznam o Petrově reakci (J 13,8–11) ukazuje prohlubující se pocit zděšení a nepochopení, který projevovali učedníci z Ježíšova jednání. Jak se mohl Ježíš, Mistr a Mesiáš, snížit k něčemu tak podřadnému? Petr dokonce rázně odmítl, aby mu Ježíš nohy umyl. Dozvěděl se však, že pokud nebude spolupracovat, nebude mít s Ježíšem podíl. Proto následně žádal, aby pro něho Ježíš udělal ještě více, čímž vyjádřil svou touhu být stále ve spojení se svým milovaným Pánem.

Význam Ježíšova jednání vychází z toho, kým je. Verš J 13,13 říká, že je Učitel a Pán. Tak ho nazývali a on potvrzuje, že je tomu tak. Tyto tituly vyjadřují autoritu a moc.

Ježíš však učí, že moc a autorita se mají používat ke službě, ne k vyvyšování sebe sama. Církev adventistů sedmého dne přijala tento význam Ježíšova příkladu a to, co se právem nazývá *obřad pokory*, pokládá za součást Večeře Páně.

Aplikace

Co tě učí obřad pokory o chození v Ježíšových stopách a o tom, jak máme sloužit druhým?

Pondělí 2. prosince

„Opět přijdu“

Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. ²V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14,1–3)

Ježíš mluvil o tom, že brzy odejde a pak se zase vrátí. Proč to učedníky tak znejistělo a rozhodilo?

Proč byli učedníci tak zmatení, když Ježíš mluvil o své smrti??

Co mělo učedníky uklidnit a zbavit je úzkosti?

Jak nám představa „nebeského domova“ pomáhá překonat naše obavy z budoucnosti?

Jak si představuješ ten nebeský příbytek u Otce? Těšíš se na nový domov?

Věříš tomu, že se Ježíš vrátí? Na čem je tato tvá víra založena?

Jakou roli hraje ve tvé víře osobní přátelství s Ježíšem?

Osobní studium

V jakém kontextu říká Ježíš slova z úvodních veršů (J 14,1–3)? V čem spočívá jejich význam?

Na konci J 13 Ježíš říká, že odchází (J 13,33). U Petra to vyvolalo otázku, kam jde (J 13,36). Učedníci nechápou, že Ježíš mluví o své smrti, zmrtnýchvstání a nanebevstoupení. Petr vyjadřuje, že je připraven za něj položit svůj život (J 13,37). Tehdy Ježíš předpovídá Petrovo zapření (J 13,38).

V tomto kontextu Ježíš říká svým učedníkům, aby se neznepokojovali (J 14,1). Sloveso „znepokojovat se“ (řecky *tarassó*) znamená doslova „rozrušit“, „znejistit“, „prožívat velkou bolest“ nebo „uvrhnout do zmatku“. Není překvapující, že učedníky Ježíšova slova rozrušila a zmátla.

Abý Ježíš své učedníky zbavil zmatku a obav, vypráví jim o domě svého Otce, kde je mnoho „příbytků“ (nejde zde o „domy“, ale o místo k bydlení). Ježíš odchází do domu svého Otce, aby jim připravil místo. Jeho slova míří za přicházející bouři kříže. Mluví o době, kdy se vrátí, aby přišel po svůj lid. Hledí na dobu, kdy celá tragédie hříchu jednou provždy skončí (viz Da 7,27).

Ježíš říká: „A odejdu-li [...], opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já“ (J 14,3). Jde o jasné a jednoznačné zaslíbení jeho druhého příchodu.

Co je základem důvěry v toto zaslíbení? Mnozí by řekli, že se naplnilo biblické proctví, a to je jistě pravda. Ale verš J 14,3 zdůrazňuje ještě něco jiného. V řečtině je sloveso „přijdu“ v přítomném čase („přicházím“). Jedná se o gramatický jev, *prorocký prezent*, kdy se o budoucí události mluví s takovou jistotou, jako by se již odehrávala. Proto bychom ono „opět přijdu“ (J 14,3) mohli přeložit přesněji jako „naprosto jistě opět přijdu“.

Základem naděje na návrat našeho Pána není jen naplnění biblického prorocství. Naše jistota je založena na důvěře v muže, který toto zaslíbení dal. Ježíš řekl, že se pro svůj lid určitě vrátí. Tomuto slibu můžeme věřit, protože věříme tomu, kdo tento slib dal.

Aplikace

Co nás učí kříž o jistotě Kristova druhého příchodu? K čemu by nám byla Ježíšova smrt při prvním příchodu bez toho, aby přišel podruhé?

Úterý 3. prosince

„Já jsem ta cesta, pravda i život“

Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“

⁶Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. (J 14,5.6)

Co trápilo Tomáše? Co a proč potřeboval vědět?

Jak mu Ježíš odpověděl?

Kam se Ježíš (Slovo) vracel? Co o tom prozrazuje úvod Janova evangelia?

Proč prosil Filip Ježíše, aby jim ukázal Otce? Jak rozumíš Ježíšově odpovědi?

Proč Ježíše zdůrazňuje, že k Otci můžeme přijít jen „skrze“ něj?

Jak nám poznání Ježíše pomáhá poznat charakter a lásku jeho Otce?

Kde je cíl cesty, kterou je Ježíš?

Proč potřebujeme jít směrem k Otci?

Osobní studium

Na co se ptá Tomáš a jak Ježíš odpovídá v úvodním textu (J 14,5.6)?

Jak rozumíš tomuto rozhovoru?

Tomášova otázka se zdá být logická. Nevíme-li, kam někdo jde, jak můžeme tuto osobu následovat? Ježíš bez váhání odpovídá, že tou cestou je on sám. Ale o jakou cestu jde? A kam tato cesta směřuje? Je to cesta k Otci. V Prologu (J 1,1–18) je zdůrazněno důvěrné spojení mezi Slovem (*logos*), Ježíšem Kristem, a Otcem.

J 1,18 ukazuje, že „jednorozený Syn“ (v tomto kontextu by nejlepší překlad zněl jako „jedinečný“ nebo „jediný svého druhu“) je ten, kdo nám „zjevil“ Otce. Zde si opět můžeme pomoci pochopením řeckého slova *exégeomai*, které znamená „vysvětlovat“, „interpretovat“, „vykládat“. Od tohoto slovesa je odvozen například výraz *exegéze*, což znamená „vysvětlení významu“. Ježíš Kristus nás tedy vede k Otci, vysvětluje a představuje Otce padlému světu. Právě v důsledku toho je cestou – cestou k Otci. Bez něho jsme omezeni v našem chápání Otce.

Přečti si text J 14,7–11. Čemu Filip nerozuměl? Jak mu to Ježíš pomohl objasnit?

J 14,7–11: *Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho již znáte, neboť jste ho viděli.* ⁸Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce, a víc nepotřebujeme!“ ⁹Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce? ¹⁰Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. ¹¹Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky!

Filip chtěl vidět Otce. Boha však nemůže bez újmy či hrozby smrti vidět žádný člověk (viz Ex 33,17–34,9; J 1,18). Ježíš kárá Filipův nedostatek porozumění a poukazuje na to, že pokud jsme viděli jeho, viděli jsme i Otce (J 14,9). Z toho

je zřejmé, že Ježíš je cestou k Bohu. Bez něho se cesta stává temnou a nejistou. On je světlo, které osvětluje cestu k Bohu.

Ježíš ve svém výroku spojuje tři pojmy: cesta, pravda a život. O cestě jsme v přeneseném významu už slyšeli mluvit Jana Křtitele (J 1,23), který připravoval „cestu“ pro Ježíše. Ale pravda a život jsou hlavními tématy evangelia. Ve středu a ve čtvrtek se soustředíme na pojem „pravda“. Ve světě, který zpochybňuje samotný koncept pravdy, jde o klíčové téma evangelia.

Aplikace

Proč je uklidňující uvědomit si, že Ježíš je tím nejlepším zjevením Boha Otce, jakého se nám může dostat?

Středa 4. prosince

Já jsem Pravda

To Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi a my jsme viděli jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. ... ¹⁷Zákon byl totiž dán skrze Mojžíše, ale milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. (J 1,14.17)

Jak bys definoval, co je to „pravda“?

Autor lekce tvrdí, že „pravda je osoba“. Co si o tom myslíš?

Můžeme mít pravdu, když je tou Pravdou Ježíš? Nebo můžeme mít jen poznání této pravdy?

Proč dnes tolik lidí naslouchá raději dezinformacím než pravdě?

Jak nám poznání Ježíše pomáhá se lépe orientovat v dnešní době?

Co můžeme při hledání pravdy očekávat od Ducha svatého – Přímluvce?

Jak reaguješ, když slyšíš lež, kterou někdo vydává za pravdu? Proč?

Můžeme nějak pomoci lidem, kteří rádi naslouchají „k conspiracím“? Jak?

Osobní studium

Jak je v Evangelii podle Jana propojen pojem „pravda“ s Ježíšem? J 1,14.17

J 8,32: Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.

J 14,6: Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“

J 15,26: Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví.

V Evangelii podle Jana se pravda opakovaně spojuje s Ježíšem, s jeho Otcem a s Duchem svatým. Pravda je spojena s Ježíšem, Slovem (*logos*), a se světlem – na rozdíl od tmy (J 1,1–14; J 3,19–21). Naproti tomu protiklad pravdy – lež – je spojen s ďáblem a hříchem (J 8,44–46). V důsledku toho „pravda“ v Janovi není jen otázkou faktů či důkazů. Myšlenka pravdy obsahuje morální aspekt věrnosti Bohu a jeho vůli.

„Mnozí lidé touží po živém Bohu a jeho přítomnosti. Ani nejskvělejší filozofické názory a literární díla nemohou trvale uspokojit lidské srdce. Názory a výmysly lidí nejsou přínosem pro náboženský život. Ať k lidem promlouvá Boží slovo. Ať všichni, kdo dosud slyšeli jen o tradicích, lidských názorech a předpisech, slyší hlas Krista. Jeho slovo může obnovit člověka pro věčný život.“ (COL 40; PM 17.18)

Uvažujme, co měl Ježíš na mysli, když řekl, že je Pravda. Ježíš je *logos*, Slovo, které bylo s Bohem od počátku a které bylo Stvořitelem všeho stvořeného (J 1,1–4), jedno s Otcem od věčnosti až do věčnosti. Ježíš má vlastnosti Otce, a proto o sobě také může říci: „JÁ JSEM“. Jeho bytí nepodléhá nikomu a ničemu jinému. Nic, co existuje, včetně poznání, neexistuje mimo něho. A všechno, co existuje, co bylo stvořeno, stvořil pouze Ježíš a existuje pouze v něm. „*Neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět*

viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a moci – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. On předchází všechno, všechno v něm spočívá...“ (Ko 1,16.17).

Ježíš není jen ztělesněním pravdy. On je Pravda. Pravda není pojem ani vědecký či myšlenkový konstrukt. Je to osoba!

Pravda, Ježíš Kristus, se dá přirovnat ke světlu, které osvětluje svět (J 8,12). Uvedme v tomto kontextu opět citát C. S. Lewise, který jsme již použili ve 3. lekci: „Věřím v křesťanství stejně jako věřím, že Slunce vyšlo – nejen proto, že ho vidím, ale proto, že díky němu vidím všechno ostatní.“ (LEWIS, C. S. „Is Theology Poetry?“ Samizdat. University Press, 2014, původně vydáno v roce 1944, s. 15) Díky Ježíši, Pravdě, jsme schopni správně vnímat a chápat svět kolem nás.

Aplikace

Jak bys vlastními slovy vysvětlil, co pro tebe znamená, že Ježíš je Pravda?

Čtvrtek 5. prosince

Pravda a Písmo

A sám Otec, který mě poslal, vydal o mně svědectví. Vy jste však nikdy neslyšeli jeho hlas ani jste nespátřili jeho tvář³⁸ a jeho slovo ve vás nezůstává, poněvadž nevěříte tomu, koho on poslal. ³⁹Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. ⁴⁰Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život. (J 5,37–40)

Jaká vztah má „Pravda“ a „Písmo“?

Proč se Ježíš tak často odvolává na svědectví Písma? Co nás tím učí?

Jak nám Písmo pomáhá odhalovat Pravdu?

Bible je podle autora klíčem. Co nám otevírá?

Bible je také světlo. Co nám „osvětluje“?

Čím je pro tebe Ježíš? Jaké místo zaujímá ve tvém životě?

Osobní studium

Evangelium podle Jana jako součást Bible hraje důležitou roli při vydávání svědectví o Ježíši, který je cesta, pravda a život. Celá Bible (Starý i Nový zákon) má klíčovou roli při zjevování pravdy. Nejdůležitější poselství se soustředí na to, kdo je Ježíš a co přišel vykonat.

Co říká Ježíš o Písmu v úvodních verších (J 5,37–40)?

Ježíš i jeho učedníci se opakovaně odvolávali na Písmo (texty Starého zákona), aby ukázali, že je Mesiáš. Kristus řekl: „Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům?“ (J 5,46.47).

Abyste Ježíš odhalil, kým je a jaký je význam jeho služby, odkazoval se na poselství Písma (L 24,27). Proč to bylo důležité?

L 24,27: Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma.

Na jiném místě, když citoval z Exodu, Kristus řekl: „A pokud jde o vzkříšení mrtvých, nečetli jste, co vám Bůh pravil...? (Mt 22,31). Zachariáš se odvolával na Boží zaslíbení a chválil Boha za to, že „mluvil ústy svatých proroků od pradávna...“ (L 1,70). Petr ve svém kázání o Letnicích řekl: „Bratři, muselo se splnit slovo Písma, kde Duch svatý už ústy Davidovými mluvil...“ (Sk 1,16).

Bible není vědeckou učebnicí. Nevysvětluje, jak rozdělit atom nebo provést operaci mozku. Její obrovský význam spočívá v něčem jiném. Přináší kontext, ve kterém má náš vesmír smysl. Je to *klíč*, který otevírá dveře, *světlo*, které umožňuje vidět. Bez Bible bychom tápali ve tmě. Nevěděli bychom nic o existenci Boha, jeho roli ve vesmíru, našem vlastním původu, smyslu života a budoucnosti.

Aplikace

Které pravdy jsou pro Písmo jedinečné, tedy takové, že se o nich nedozvíme z žádného jiného zdroje?

Pátek 6. prosince

Podněty k zamyšlení

Přečtěte si 51. kapitolu „Světlo světa a slepota farizeů“ (DA 463–475; TV 296–304) z knihy *Touha věků*.

„Ježíš k nim opět promluvil a řekl: ‚Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.‘ (J 8,12) Tato slova pronesl Ježíš na chrámovém nádvoří, které mělo při bohoslužbě o Svátku stánků zvláštní význam. Uprostřed nádvoří se tyčily dva vznosné sloupy a na nich obrovské stojany s lampami. Po večerní oběti se všechny lampy rozsvítily a ozařovaly celý Jeruzalém. Obřad připomínal lidem ohnivý sloup, který vodil Izraelce pouští, a zároveň symbolicky ukazoval na Mesiášův příchod. Večer, když se rozsvítily lampy, stalo se nádvoří místem velikého radování. Šedovlasí muži, chrámoví kněží a vůdcové lidu tančili za doprovodu hudby a zpěvu levitů.

Osvětlení Jeruzaléma bylo výrazem naděje lidu na příchod Mesiáše, který svým světlem osvítil Izrael. Pro Ježíše měl však tento obraz hlubší smysl. Tak jako zářivá světla chrámu osvěcovala všechno kolem, osvěcuje Kristus, zdroj duchovního světla, temnotu světa. Ani toto přirovnání však není dokonalé. Slávu jeho poslání mnohem výstižněji představuje veliké světlo, které on sám rozsvítil v nebesích.

Bylo ráno. Nad Olivovou horou právě vyšlo slunce a jeho paprsky ozařovaly svým jasem mramorové paláce a pozlacené chrámové zdi. Ježíš poukázal na tento výjev a řekl: ‚Já jsem světlo světa.‘“ (DA 463.464; TV 296)

Otázky k rozhovoru

- 1. Ve třídě sobotní školy si promluvte o své odpovědi na čtvrtěční závěrečnou otázku. Jaké zásadní pravdy, které učí Bible, bychom se nikdy nemohli dozvědět z vědeckých učebnic? (Například informace o kříži, vzkříšení nebo druhém příchodu.) Jaké další důležité biblické pravdy můžeme znát jen díky biblickému zjevení?**
- 2. Přemýšlejte o pádu Lucifera, dokonalé bytosti s úžasnými intelektuálními znalostmi o Bohu a o tom, jaký Bůh je. Přesto se proti němu vzbouřil. Co nám to říká o realitě svobodné vůle, téže svobodné vůle, jakou máme i my? Proč potřebujeme každodenně předávat tuto vůli Bohu?**

Která informace v této lekci tě v týdnu překvapila nebo potěšila? Proč?

V jaké situaci Ježíš prohlásil „já jsem světlo světa“?

Proč Židé o Svátku stánků rozsvěcovali světla?

Co z dnešní diskuze si chceš zapamatovat? Proč?

Západ Slunce v 15⁵⁹